

Тіні забутих предків гуляли Арсеналом

Ольга КРАСОВСЬКА,
Ольга ПРОКОПЧУК (фото)

У столиці втретє відбувся Великий антикварний салон. Нове місце його проведення – Мистецький Арсенал, гідний виставковий простір для по-справжньому великих проектів.

Ось іще одна нагода схилити голову перед антикварами та музейними хранителями старовини. Перед усіма ними, чиє життя минає на тлі прадавніх таємниць, у підпіллі реальності. Під час салону цих цінителів древностей разом з експонатами розподілили за тематичними нішами: шедеври сакрального мистецтва, київський пейзаж, галерейні зібрання, приватні колекції.

Зірка першої групи на почесній центральній позиції була помітна навіть на вході до арсенальної експозиції, тобто порівняно далеко. Срібна шата кіота ікони Троїцько-Іллінської Божої Матері з Троїцького собору Чернігова привертала погляд одразу. Окрім чималих розмірів (340×158 см) шата вражала художньою неповторністю. Розкішний витвір майстра, котрий із сріблом та золотом вправлявся легко, ніби з пластиліном, – це 18 з'єднаних платівок, на яких вирує життя численних фігур та орнаментів. Спонсором чернігівської шати був гетьман Мазепа. І це – лише початок її захопливої історії. Пригадаймо хоча б деякі підсумкові факти: ікона, для якої колись «зшили» цей дорогий наряд, не збереглася; під час Великої Вітчизняної війни шату переховували в Оренбурзькому краєзнавчому музеї; коли шату повернули додому, в Чернігів, на тривалий термін її, розібрану, приспали у фондах історичного музею. А цього року, відтворена стараннями меценатів, вона вже навіть злітала до Нью-Йорка, де причарувала срібно-золотавими бароковими рельєфами відвідувачів тамтешнього Українського музею.

З-поміж експонатів храмової рубрики жоден не залишається по-

за увагою. Ікона-ставропекта Війська Запорізького Низового (Покровська січова церква), дерев'яне розп'яття з поліхромним розписом майстра Йогана Пфістера (XVII–XVIII ст.) з колекції Львівської галереї мистецтв, ікона «Святий Йосафат (Кунцевич)», народжена у XVIII ст. на Волині (власність музею «Духовні скарби України»), легендарний Патерик Печерський, виданий 1661 року в друкарні Києво-Печерської лаври (Музей книги і друкарства України)... У ці та інші раритети хотілося вдивлятися безкінечно.

Так само, втім, як і утвори наступної групи. Добірка київського пейзажного живопису середини ХХ ст. прибула на оглядини до Арсеналу із запасників столичного Музею історії. Два знані художники з недалекого минулого – Сергій Шишко (1911–1997) та Олександр Хвостенко-Хвостов (1895–1968) привнесли у зали ностальгію за тим Києвом, від духу якого вже мало що залишилося...

На казковий строкатий ярмарок бачених і небачених речей перетворився парад найкращих вітчизняних антикварних галерей та авторських зібрань. Старі буфети, комоди, східне шлюбне ліжко, перукарське знаряддя, побутове причандалля, коштовності, полотна, нарешті, розсипи різдвяних листівок... Чого тільки не сконцентрував під своїм склепінням Мистецький Арсенал!

Побачене налаштує на не новий, але справедливий висновок: наші пращури із задоволенням оточували себе мистецькими творіннями і гарними фетишами. Бо ж розумілися на правдивій рукотворній красі.

